

список був розширений ступенями бакалавра в області історії, інформатики та журналістики. UDIMA тісно використовує в процесі навчання pensource інструменти: Moddle, Gmail, GoogleDocs, GoogleSites, GoogleTalk. Має канал на YouTube, офіційну сторінку на Facebook, а також власний віртуальний простір в SecondLife.

Специфікою викладання є те, що навчальний процес протікає у віртуальному класі університету, який працює 24 години в добу. Студенти можуть встановити прямий зв'язок з вчителями через форуми, телефон або додаткові онлайн-інструменти. Студенту надається доступ до величезної кількості навчальних матеріалів з різних предметів, написаними відомими авторами в наукових колах. Для перевірки студентів існують онлайн-тести, іспити, віртуальні практикуми і т. д [1].

Загальний висновок із роздумів про дистанційну освіту полягає у тому, що впровадження дистанційних технологій навчання є головною складовою і напрямком сучасного розвитку освітньої діяльності вищої школи, її техніко-технологічної бази, змісту навчання і його конкурентоздатності на ринку освітніх послуг. Від того, наскільки педагогічні колективи спроможні їх впровадити у денне та заочне навчання, нарешті перейти до самого дистанційного навчання як окремої форми навчального процесу, залежить не тільки якість освітньої діяльності, й відповідність університетів сучасним суспільним запитам.

Список використаної літератури

1. Дистанційна вища освіта в Європі: виші, ціни, процес навчання. – Електронний ресурс. Режим доступу : http://ua.prostobank.ua/finansoviy_gid/groshi_rodini/statti/distantsiyna_vischa_osvita_v_yevropi_vishi_tsini_protsees_navchannya_blog
2. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи // Навчальний посібник / К.: Знання, 2005.- 486 с.
3. MIT и Гарвард вкладывают 60 миллионов долларов в дистанционное обучение. – Електронний ресурс. Режим доступу : <http://habrahabr.ru/post/143226>

Наталія Крячко

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ТА ДОСВІД ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

У сучасному світі все більше й більше людей бажають отримати вищу освіту дистанційно. Чоловіки й жінки обтяжені роботою, дітьми, сім'ями вважають, що дистанційна освіта – єдино можливий спосіб отримати нові знання та навички у стрімко прогресуючому ринку праці.

Люди з обмеженими можливостями, що страждають фізичними недугами, які не дозволяють їм відвідувати «реальні» заняття більше не відлучені від освіти. Сучасні інформаційні технології дистанційної освіти дозволяють вивчати будь-який предмет не покидаючи власної оселі.

Врешті-решт, люди, що живуть у віддалених куточках планети, маленьких містах чи селах, не зобов'язані повторювати подвиг Михайла Ломоносова. Їм

не потрібно витрачати час та гроші аби дістатися до омріяного Альма Матер. Достатньо мати комп'ютер та доступ до Інтернету і проблема вирішена за лічені хвилини.

Що ж таке дистанційне навчання? Яким чином це поняття реалізується в Україні?

Відповідно до чинного законодавства України дистанційне навчання – індивідуалізований процес передання і засвоєння знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчання у спеціалізованому середовищі, створеному на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій [4].

Науковці пропонують різні визначення поняття «дистанційне навчання». Наприклад А. А. Аханян, досліджуючи явище «дистанційного навчання», вивчив декілька взаємодоповнюючих визначень [1, с. 39]:

1) «нова організація освітнього процесу, яка базується на принципі самостійного навчання студента», характеризується тим, що «учні, часто віддалені від викладача у просторі та в часі, у той же час мають можливість у будь-який момент підтримувати діалог за допомогою засобів телекомунікації»;

2) «сукупність інформаційних технологій, які забезпечують доставку учням основного обсягу матеріалу, що вивчається, інтерактивну взаємодію учнів і викладачів у процесі навчання, надання студентам можливості самостійної роботи по засвоєнню навчального матеріалу, а також оцінювання знань та навичок, одержаних в процесі навчання»;

3) «новий ступінь заочного навчання, на якій забезпечується використання інформаційних технологій: персональних комп'ютерів, відео- і аудіотехніки, космічної та оптоволоконної техніки».

А. А. Андрєєв пропонує визначити дистанційне навчання як «...синтетичну, інтегральну, гуманістичну форму навчання, що базується на використанні широкого спектру традиційних і нових інформаційних технологій та їх технічних засобів, які залучаються для доставки навчального матеріалу, його самостійного вивчення, організації діалогового обміну між викладачем і учнем, коли процес навчання не критичний до їх розташування в просторі і в часі, а також до конкретної освітньої установи» [3, с. 26].

Однак у подальших дослідженнях А. А. Андрєєв подає дистанційне навчання як цілеспрямований процес інтерактивної взаємодії вчителів і учнів між собою та із засобами навчання, інваріантний (індиферентний) до їх розташування у просторі й часі, який реалізується у специфічній дидактичній системі [2, с. 42]. На мою думку, це визначення є найбільш компактним та повно характеризує основні засади дистанційної освіти.

Отже, з наведених визначень можна зробити висновок, що ключовими характеристиками дистанційного навчання є: навчання на відстані; індивідуалізований процес передання, засвоєння знань, умінь, навичок та способів пізнавальної діяльності людини; синтетична, інтегральна, гуманістична форма навчання; організація навчального процесу; сукупність інформаційних технологій; нова форма заочного навчання; комплексна педагогічна технологія.

Розглянемо переваги дистанційного навчання, а їх, до речі, не мало. Одним з головних достоїнств даної форми навчання є отримання знань в будь-який вільний час, ви можете навчатися тоді, коли вам це зручно. Інтенсивність і тривалість занять регулюються самостійно, що також важливо, адже у кожного різні здібності, і для засвоєння одного й того ж матеріалу різним людям знадобиться більше або менше часу. Відвідуючи заняття в звичайному вузі, ми мимоволі стаємо заручниками навчального розкладу, розрахованого на середньо статистичного студента. Якщо ви трохи розумніші за звичайного студента, то на лекції, буде в кращому випадку не цікаво і доведеться ловити гав; або ви з поважної причини, наприклад, хвороби, пропустили заняття, у викладача не буде часу пояснювати вам вже пройдену тему. Технології дистанційного навчання дозволяють усунути подібні недоліки. У будь-який момент ви можете по електронній пошті або в режимі он-лайн зв'язатися зі своїм викладачем і поставити йому будь-яке питання, на будь-яку тему, попросити пояснити проблемний матеріал.

Щодо системи оцінювання, варто зазначити, що вона більш об'єктивна.

Справа в тому, що при дистанційному навчанні не виникає особистих симпатій і антипатій викладача до студента. Більше того, нерідко контрольні роботи надходять на перевірку анонімно, під реєстраційними номерами, що гарантує неупередженість оцінки.

Звичайно ж, не можна обійти увагою і проблему вартості дистанційного навчання. В цілому програми дистанційної освіти набагато дешевше, ніж традиційне навчання у вищих учбових закладах. Із загальних витрат на навчання можна вирахувати витрати на проїзд та проживання в період навчання.

І, нарешті, як показує досвід провідних університетів США, собівартість дистанційного навчання істотно нижча, оскільки головним фактором собівартості є оплата праці викладачів, яка в загальному підсумку залежить від кількості студентів на одного викладача. Це відношення може бути змінено в бік збільшення кількості студентів на одного викладача.

В Україні дистанційна освіта порівняно з країнами Західної Європи та Північної Америки з'явилася не так давно. Громадськість досі ставиться з недовірою до дистанційного навчання, але з юридичної точки зору воно є рівноцінним з традиційними – денною і заочною формами навчання. Основними стереотипами, щодо інноваційного способу отримання освіти є: гірша якість знань, ніж на денній формі навчання; аби навчатися віддалено треба бути комп'ютерним генієм та мати останні новинки в галузі техніки; процес навчання – не контролюється. Аби розвіяти міфи, щодо дистанційного навчання наводжу кілька аргументів: по-перше, дистанційна освіта може бути такою ж надійною і якісною як і традиційна, звісно якщо прагнути здобути знання. По-друге, навчатися дистанційно легше, адже можна підстроїти навчальний процес під свій розпорядок дня і особливості організму, але існує ризик розслабитися, тому потрібно мати неабияку силу волі. По-третє, якщо правильно обрати освітній заклад і серйозно підходити до процесу навчання, то якість дистанційної освіти нічим не поступається денній формі навчання. По-четверте, для навчання дистанційно достатньо лише азів користування комп'ютером та Інтернетом.

На сьогоднішній день дистанційну освіту можна отримати в багатьох вищих навчальних закладах України, зокрема полтавських [5]: Полтавський університет економіки і торгівлі; Полтавський національний технічний університет; Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені М.В. Остроградського; Полтавська державна аграрна академія.

Навчання проводиться не за всіма спеціальностями, проте його можна розпочати, як після школи, так і для отримання ступеня магістра чи другої вищої освіти. Вартість дистанційного навчання дешевше в два-чотири рази від навчання на денному відділенні, і на 20-30 % ніж на заочному.

Для вступу на дистанційну форму навчання, необхідно пройти ті самі випробування, що й звичайному абітурієнту. Для бакалавра – скласти ЗНО, для магістра – надати додаток до диплому бакалавра, для другої вищої освіти – пройти співбесіду.

На жаль, провідні університети нашої країни відносяться зі скептицизмом до дистанційної форми навчання. Але за останні роки проводяться заходи, щодо поширення альтернативної форми навчання, відкриваються все нові й нові центри дистанційної освіти.

Отже, створення ефективної системи дистанційного навчання є актуальною проблемою сьогодення, так як вона може найбільш адекватно і гнучко реагувати на потреби суспільства, забезпечити реалізацію конституційного права на освіту кожного громадянина країни. Дистанційне навчання відповідає логіці розвитку системи освіти і суспільства в цілому, де на чільне місце ставляться потреби кожної окремої людини. При цьому система дистанційної освіти виступає інструментом формування освітніх потреб людини у відповідності з запитом суспільства. На наш погляд, всі найкращі здобутки світового досвіду мають впроваджуватися у вітчизняну систему освіти, покращувати та доповнювати її, формувати гармонійну розвинену особистість, пристосовану до життя в суспільстві, здатну до постійного навчання та оновлення своїх навичок.

Список використаної літератури

1. Андреев А.А. Введение в дистанционное обучение. // Компьютеры в учебном процессе. / А.А. Андреев. – М.: Интерсоциоинформ, 1998. №2. – С. 25- 68.
2. Андреев А.А. Дидактические основы дистанционного обучения в высших учебных заведениях: Дисс ... д-ра пед. наук: 13.00.02 / МГУЭСИ / А.А. Андреев – М. 1999. – 289 с.
3. Аханян А.А. Теория и практика становления дистанционного педагогического образования: Дис... д-ра пед. наук: 13.00.08. / А.А. Аханян. – М., 2001. – 439 с.
4. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/distance/pravo/00.html>
5. Положення про дистанційне навчання [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0464-04>